

GIÚP TRẺ CHUYỂN TIẾP TỪ MẪU GIÁO SANG LỚP 1

Lường Thị Định
Trường Đại học Tây Bắc

Tóm tắt: Bắt đầu học tiểu học là 1 trải nghiệm mới mẻ và có thể gây căng thẳng cho hầu hết trẻ em. Việc chuẩn bị cho trẻ trong giai đoạn chuyển tiếp vào lớp 1 có thể tạo điều kiện thuận lợi cho trẻ. Bài viết này bàn luận về cơ sở lí thuyết của giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1, phân tích những khó khăn trẻ gặp phải trong giai đoạn này từ những kết quả nghiên cứu trên thế giới và kinh nghiệm giúp trẻ chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học từ 1 số nước có nền giáo dục tiên tiến. Từ đó, bài báo đưa ra 1 số gợi ý giúp các phụ huynh và giáo viên mầm non chuẩn bị tốt cho con trong giai đoạn đầu của việc học tập.

Từ khóa: Trẻ mẫu giáo, lớp 1, giai đoạn chuyển tiếp, bước ngoặt 6 tuổi.

1. MỞ ĐẦU

Trong cuộc đời mỗi người, tuổi mầm non là bậc thang đầu tiên, làm nền móng cho những bậc thang tiếp theo của cuộc đời người, nhiều nhà khoa học đã nói đến sự cần thiết và vai trò của trường mầm non trong việc phát triển cũng như chuẩn bị cho trẻ vào lớp 1. Để vào lớp 1, trẻ cần được chuẩn bị tâm lý sẵn sàng đi học - hay còn gọi là “độ chín muồi”. Vì thế 1 trong những yêu cầu quan trọng để giúp trẻ vào học tốt chương trình tiểu học là cần chuẩn bị cho trẻ toàn diện về mặt thể chất, mặt trí tuệ, tình cảm - xã hội, mặt ngôn ngữ, 1 số kỹ năng cần thiết cho hoạt động học tập. Để đáp ứng những yêu cầu trên đòi hỏi khi chuyển tiếp giữa mầm non và tiểu học phải đảm bảo sự kế thừa, tính khoa học. Những kiến thức đã được hình thành ở lứa tuổi mầm non cần phải được củng cố và mở rộng, hoàn thiện ở mức độ cao hơn giúp trẻ thích ứng nhanh khi chuyển hoạt động chủ đạo từ hoạt động vui chơi sang hoạt động học tập trong nhà trường tiểu học [1], [2].

Sự quan tâm và đầu tư gần đây vào giáo dục mầm non như 1 phương tiện thúc đẩy sự sẵn sàng đi học của trẻ em đã thúc đẩy nhu cầu định nghĩa rõ ràng về sự sẵn sàng đi học. Việc chuẩn bị tốt cho trẻ về thể chất, tâm lý từ tuổi mẫu giáo là yêu cầu quan trọng giúp trẻ thích ứng tốt với việc học tập ở bậc học tiểu học. Do đó, giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1 là 1 việc làm cần thiết mà gia đình, nhà trường và xã hội cần quan tâm và có cách

nhìn nhận đúng đắn. Bài viết này sẽ phân tích những khó khăn của trẻ trong giai đoạn chuyển tiếp (bước ngoặt 6 tuổi) để đưa ra những gợi ý cho phụ huynh và giáo viên mầm non có thể giúp trẻ vượt qua giai đoạn chuyển tiếp 1 cách nhẹ nhàng và sẵn sàng cho 1 hoạt động học tập mới.

2. NỘI DUNG

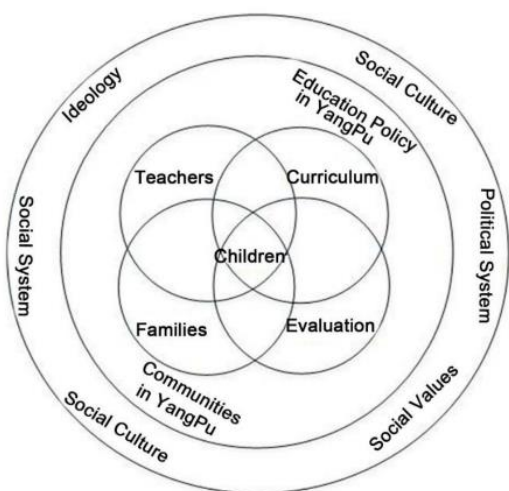
2.1. Cơ sở lí thuyết của chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học

2.1.1. Khái niệm về sự chuyển đổi trong giáo dục

Vấn đề chuyển đổi trong giáo dục đã được các nhà giáo dục quan tâm bồi dưỡng các giáo viên ở cuối cấp liên thông chất lượng cao, cũng như xây dựng cơ chế hợp tác giữa gia đình và nhà trường, để cải thiện sự thích ứng của trẻ em giữa chuyển đổi từ mẫu giáo sang tiểu học. Có thể kể đến các công trình “hệ thống sinh thái chuyển đổi từ mẫu giáo sang tiểu học” của Yangpu (2008). Đến năm 2017, Xuan Zhao đã có nghiên cứu về chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học – kinh nghiệm và cảm hứng của Thượng Hải đã mô tả về hệ sinh thái chuyển đổi từ mẫu giáo sang tiểu học được thể hiện rõ qua hình 1.

Hình 1 cho thấy, chuyển tiếp từ mẫu giáo đến trường là 1 quá trình xã hội không chỉ liên quan đến trẻ em (Children) mà còn liên quan đến những người lớn trong cuộc sống của trẻ em. Những thành viên trong gia đình (Families) và giáo viên (Teachers) là những người tham gia chính trong quá trình chuyển tiếp của trẻ, và họ cũng phải

đối mặt với các vấn đề điều chỉnh có thể ảnh hưởng đến quá trình thích ứng chuyển tiếp của trẻ. Ngoài ra, những yếu tố về chương trình đào tạo (Curriculum), đánh giá (Evaluation) và cùng với những yếu tố ngoài xã hội như văn hóa (Socio Culture), giá trị xã hội (social values)... đều có những tác động tới hệ trẻ như 1 hệ sinh thái khép kín. Khi con cái của họ bước vào 1 giai đoạn giáo dục mới, các thành viên trong gia đình thường phải đối mặt với việc tổ chức lại các vai trò, thói quen và trách nhiệm, và những điều này có thể được đánh dấu bằng những cảm xúc mạnh mẽ (Dẫn theo [14]). Những gia đình gặp khó khăn trong việc điều chỉnh có thể gây thêm căng thẳng cho quá trình chuyển tiếp của con cái họ. Ngược lại, khi sự tham gia của gia đình vào quá trình chuyển đổi là tích cực, trẻ sẽ được hỗ trợ tốt hơn trong việc điều chỉnh. Các giáo viên nhận trẻ từ 1 môi trường giáo dục khác cũng phải đối mặt với những thách thức trong việc tạo điều kiện cho trẻ bước vào trải nghiệm ở trường học mới, chẳng hạn như đối phó với những đứa trẻ và phụ huynh lo lắng, cũng như đáp ứng trách nhiệm giải trình trong chương trình học, đặc biệt đối với những trẻ bắt đầu đi học tiểu học. Những kỳ vọng này đặt ra những yêu cầu bổ sung đối với bộ kỹ năng và năng lực của giáo viên.

Hình 1. Hệ thống giáo dục sinh thái của giáo dục chuyển tiếp từ mẫu giáo sang trường phổ thông

Từ những phân tích lý luận trên, có thể thấy giáo dục chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học là 1 bài toán phức tạp liên quan đến hai giai đoạn từ mẫu giáo lên tiểu học, đặc điểm phát triển thể chất, phát triển trí não và nhận thức của học sinh và sự tác động, ảnh hưởng của giáo viên, phụ huynh và xã hội. Vậy, quá trình chuyển đổi được hiểu như thế nào? Và quá trình này cần được quan tâm tới trẻ như thế nào?

Qua những phân tích trên có thể hiểu “*Quá trình chuyển đổi được hiểu là quá trình thay đổi môi trường giáo dục, tức là thời gian từ lần tiếp xúc đầu tiên của cá nhân với môi trường giáo dục mới với sự tham gia thường xuyên của tổ chức này*” (Dẫn theo [13]). Sự thay đổi này, mang lại sự thay đổi đáng kể trong cấu trúc nhịp sống sinh hoạt hàng ngày, các hình thức vui chơi, học tập và tương tác xã hội. Những người cùng tham gia quá trình này như phụ huynh và giáo viên cũng thay đổi liên quan đến trẻ. Đồng nghĩa với sự thay đổi này, các yêu cầu đối với trẻ cũng thay đổi, làm giảm quyền tự chủ của trẻ trong việc quyết định và lựa chọn các hoạt động hàng ngày của chúng dẫn đến sự thay đổi đáng kể trong tư duy của trẻ - chúng là những đứa trẻ lớn tuổi nhất ở trường mẫu giáo và bây giờ là đứa trẻ nhỏ nhất khi đi học tiểu học.

Chính vì vậy, việc hòa nhập vào trường tiểu học và vai trò của 1 học sinh đặt ra những yêu cầu mới đối với trẻ em như tôn trọng và chấp hành quy tắc, nội quy của nhà trường, tuân thủ của các hoạt động và khả năng thực hiện các nghĩa vụ của 1 học sinh. Do vậy, việc chấp nhận và thích nghi với vai trò là 1 học sinh thực thụ như thế nào sẽ quyết định sự thành công ở lớp 1 của trẻ phần lớn phụ thuộc vào chất lượng của quá trình chuyển tiếp.

2.1.2. Sự cần thiết của việc chuẩn bị cho giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1 và những quan niệm về vấn đề này

Chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học là gì? Tại sao lại quan trọng? Chúng ta biết rằng, bắt đầu học tiểu học là 1 trải nghiệm mới và có thể gây căng thẳng cho hầu hết trẻ em. Việc tham gia trước đây vào các cơ sở giáo dục mầm non có thể tạo điều kiện cho trẻ em chuyển tiếp lên tiểu học. *Quá trình chuyển từ mẫu giáo sang tiểu học được hiểu là quá trình thay đổi của môi*

trường giáo dục. Nó kéo theo những thay đổi về nhân dạng của 1 đứa trẻ, tức là những người tham gia quá trình, các chiến lược và hình thức học tập, bối cảnh và mục đích của trò chơi trẻ em, vai trò của gia đình và gần như là 1 quy luật, các nhu cầu đối với trẻ em tăng lên và mạnh mẽ hơn đồng thời với việc giảm các quyền tự chủ khi quyết định các hoạt động hàng ngày của họ. Nó có thể góp phần phát triển lòng tự trọng và những thành tích học tập ban đầu [13].

Trong quá trình phát triển của trẻ em trong xã hội hiện nay, các nhà tâm lý học coi thời điểm lúc trẻ 6 tuổi là bước ngoặt quan trọng. Phía bên này bên này là 1 đứa trẻ bé nhỏ đang phát triển để hoàn thiện cấu trúc tâm lý của con người, với hoạt động chủ đạo là vui chơi mà chưa thể thực hiện được bất kỳ 1 nghĩa vụ nào của xã hội. Con phía bên kia là 1 học sinh phải thực hiện 1 nghĩa vụ của xã hội giao cho bằng 1 hoạt động học tập nghiêm túc. Có nghĩa là, bên này đứa trẻ mới chỉ có biểu tượng về sự vật, sang bên kia sẽ phải hình thành những khái niệm khoa học về sự vật. Lứa tuổi mẫu giáo 5 – 6 tuổi là thời kì trẻ đang tiến sang 1 bước ngoặt trong đời sống của trẻ với sự biến đổi hoạt động chủ đạo (Dẫn theo [7]).

Hoạt động vui chơi vốn giữ vai trò chủ đạo trong suốt thời kỳ mẫu giáo. Qua những trò chơi, trẻ chuyển những mối quan hệ xã hội khách quan vào trong nhân cách của mình, tạo ra đời sống nội tâm bằng sự trải nghiệm, kết quả là tạo ra 1 cách nhìn nhận bản thân mình (sự hình thành ý thức cá nhân xuất hiện). Nhờ đó trẻ nhận ra vị trí nhỏ bé của mình trong đời sống của xã hội người lớn, trẻ nhận thấy mình còn nhiều thứ chưa biết. Và lúc đó, tạo ra những khủng hoảng mới lúc 6 – 7 tuổi. Lúc này, những câu hỏi về thế giới xung quanh cứ dồn dập nảy sinh mà trẻ không thể tìm được câu trả lời chính xác trong các trò chơi. Do đó, hoạt động vui chơi dần dần mất đi ý nghĩa chủ đạo, đồng thời những tổ của hoạt động học tập nảy sinh tiến tới giữ vị trí chủ đạo ở giai đoạn sau bước ngoặt 6 tuổi [2], [7].

Sẵn sàng đi học là 1 cấu trúc nhiều mặt bao gồm không chỉ các khía cạnh nhận thức về sự phát triển của trẻ mà còn cả các khía cạnh xã hội-tình cảm. Thành phần của sự

phát triển xã hội-tình cảm đáng được quan tâm hơn trong việc xem xét sự sẵn sàng giáo dục sớm của 1 đứa trẻ. Lý thuyết tính cách cung cấp 1 khuôn khổ hữu ích để hình thành khái niệm về khía cạnh phát triển này. Sự khác biệt về tính cách ảnh hưởng đến cách trẻ tương tác với thế giới xung quanh, học hỏi và phát triển. Kiến thức về tính cách thời thơ ấu có thể giúp xác định lý do tại sao 1 số trẻ chuẩn bị cho việc đi học chính thức hơn những trẻ khác. Hơn nữa, việc xem xét lý thuyết tính cách có thể tạo điều kiện cho các nhà giáo dục sử dụng các biện pháp can thiệp và chiến lược quản lý lớp học để cung cấp cho trẻ em có tính cách khác nhau 1 cơ hội bình đẳng để thành công trong học tập sớm (Dẫn theo [12]).

Bởi vậy, việc giúp trẻ chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1 là một vấn đề cần được gia đình, nhà trường và xã hội quan tâm. Nó mang 1 ý nghĩa giáo dục và ý nghĩa nhân văn sâu sắc. Chuẩn bị cho trẻ có đủ điều kiện về sức khỏe, về trí tuệ và tình cảm đạo đức xã hội, tạo cho trẻ có lòng mong mỏi, khát khao được đi học lớp 1, giúp trẻ gặp thuận lợi và có nhiều cơ may cũng như những cơ hội học tập trong hiện tại và trong tương lai, giúp trẻ thích ứng và hòa nhập với môi trường ở phổ thông. Nếu không chuẩn bị tốt giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1 thì việc học tập của trẻ ở lớp 1 sẽ gặp nhiều khó khăn, trẻ không dễ dàng thích ứng môi trường hoạt động mới, chúng rụt rè, không tự tin trong giao tiếp và khó khăn trong thiết lập mối quan hệ với mọi người. Tất cả những điều đó tạo cho trẻ tâm lí lo lắng, căng thẳng và có 1 số trẻ sợ phải đi học lớp 1. Điều này càng làm ảnh hưởng không tốt đến kết quả học tập của trẻ ở lớp 1 và tạo ra những bất lợi cho trẻ ở các lớp học theo.

Tuy nhiên, trong xã hội hiện nay việc chuẩn bị cho trẻ vào lớp 1 cũng tồn tại ba quan niệm sau:

1 là, không cần chuẩn bị gì cả, trẻ cứ đến 6 tuổi là vào lớp 1. Đây là quan niệm của những phụ huynh ở vùng nông thôn hoặc không có kiến thức về trẻ lứa tuổi mầm non.

Hai là, bắt trẻ đi học trước chương trình của lớp 1, gây áp lực nặng nề với trẻ, tạo cho trẻ cảm giác hoạt động học tập thật mệt mỏi, căng thẳng. Những phụ huynh này chủ yếu là ở thành phố, gia đình có điều

kiện kinh tế tốt, muốn con mình có điều kiện và cơ hội học tập tốt nhất.

Ba là, theo quan điểm của các nhà khoa học giáo dục mầm non trên thế giới, trong khu vực và ở nước ta, cần chuẩn bị cho trẻ 1 cách toàn diện khi chuyển sang lớp 1 về thể lực, tâm lý và tâm thế.

Với ba quan niệm trên, thực tế cho thấy việc chuẩn bị toàn diện các mặt thể chất và tâm lý cho trẻ là điều quan trọng. Đặc biệt là chuẩn bị tâm thế sẵn sàng giúp trẻ chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học thành công.

2.2. Những khó khăn khi trẻ vào lớp 1 và 1 số gợi ý dành cho giáo viên và phụ huynh chuẩn bị cho trẻ trong giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1

2.2.1. Khó khăn của trẻ trong giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1

Dưới góc độ tâm lý giáo dục, Benjamin Bloom đã thực hiện các nghiên cứu về giai đoạn quan trọng đối với sự phát triển trí tuệ của trẻ, với gần 1000 người tham gia. Nghiên cứu này đã phát hiện ra rằng, 80% trí tuệ con người hình thành trước khi trẻ 8 tuổi và phát triển nhanh từ 4 – 7 tuổi, đây là giai đoạn phát triển tốt nhất cho sự phát triển khả năng vận động của trẻ, cũng như nuôi dưỡng giai đoạn quan trọng của cảm xúc và hành vi xã hội. Thời gian chú ý hiệu quả cho trẻ nhỏ là 10 – 15 phút. Do đó, chương trình học được thiết kế để chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học nên đáp ứng quy tắc này, để thu hút sự chú ý của trẻ em. Ngoài ra, trong giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học, trẻ sẽ trải qua ba giai đoạn: tâm lý phấn khích, buồn chán và thích nghi. Theo nghiên cứu của Wang&Yang cho thấy, hầu hết trẻ nhỏ đều phải trải qua 1 giai đoạn dao động trước khi nhập học, chủ yếu là do chưa chuẩn bị tâm lý, ý thức học tập và do chưa có hiểu biết về trường tiểu học.

Nếu như ở độ tuổi mẫu giáo nếu trẻ được chăm sóc, giáo dục để phát triển toàn diện về cả mặt thể chất, tâm lý, xã hội thì việc trẻ vào lớp 1 là điều tự nhiên, không cần phải băn khoăn, lo lắng. Nhưng không phải gia đình nào cũng chuẩn bị tốt được điều đó. Trên thực tế ở nước ta vẫn còn nhiều trẻ em không được chăm sóc, giáo dục 1 cách khoa học, vì vậy khi vào lớp 1 trẻ có nhiều bỡ ngỡ, không thích ứng được với cuộc sống và học tập ở

trường tiểu học. Khi chuyển đến môi trường mới, có nhiều thứ thay đổi, trẻ không được chuẩn bị sẽ gặp khó khăn, cụ thể những khó khăn dưới đây:

- *Chuyển từ trường mầm non vào trường phổ thông là 1 bước ngoặt trong tuổi thơ của trẻ, hoạt động chủ đạo của trẻ bị thay đổi.* Khi ở trường mầm non trẻ chơi là chủ yếu, trẻ học thông qua chơi, trẻ làm gì cũng đều thông qua hoạt động chơi, hoạt động này của trẻ mang tính tự do, tự nguyện, không gò bó nhưng chuyển sang phổ thông đứa trẻ không còn được vui chơi nhiều như vậy nữa mà trẻ phải tham gia hoạt động học tập mang tính nghiêm túc, mang tính bắt buộc hoạt động trí óc căng thẳng đòi hỏi trẻ phải có những cố gắng về thể xác và trí tuệ [2].

Trường mẫu giáo và trường tiểu học đều hướng tới giáo dục, nhưng nhìn chung chúng có những cách tiếp cận và kết quả mong đợi khác nhau. Trong khi trường tiểu học chủ yếu tập trung vào thành tích học tập, đó là kiến thức và kỹ năng cụ thể, các trường mẫu giáo có 1 cách tiếp cận toàn diện đối với sự phát triển của trẻ em. Quá trình giáo dục trong trường mẫu giáo hướng tới tương tác xã hội, xây dựng sự gắn bó an toàn và hỗ trợ các mối quan hệ giữa các cá nhân. Các cách tiếp cận khác nhau của các tổ chức này thường được xác định bởi hành vi của cha mẹ [13].

- *Môi trường hoạt động của trẻ cũng bị thay đổi.* Trước đây, môi trường ở trường mầm non giống như gia đình, trong lớp học có phòng ăn, ngủ, chơi, học...những đồ dùng trẻ em học để chơi rất gần gũi và trẻ đã quen sử dụng, khi học trẻ có thể ngồi ghế, dưới thảm, ra ngoài trời... khi đến trường phổ thông trẻ phải làm quen với sách bút, ngồi bàn học ngay ngắn không còn được chơi các đồ chơi ở trên lớp nữa...

- *Vị thế của trẻ bị thay đổi, mối quan hệ với mọi người xung quanh cũng thay đổi:* Mối quan hệ giữa cô và trẻ trước đây là mối quan hệ như gia đình cô là mẹ và các cháu là con, đứa trẻ luôn được cô nâng niu chăm sóc từng tí, vào phổ thông mối quan hệ của trẻ và cô là mối quan hệ cô - trò, quan hệ bạn bè cùng chơi chuyển sang quan hệ bạn bè cùng học, trẻ mẫu giáo ở trường mầm non đang ở vị thế là "đàn anh" khi vào trường phổ thông trẻ trở thành "em út"... Vị thế của trẻ bây giờ

là 1 học sinh thực sự học ra học, chơi ra chơi chứ không phải là học mà chơi, chơi mà học nữa [2], [4], [7].

Kết quả của 1 số công trình nghiên cứu thực tiễn cũng cho thấy: trên 95% số trẻ 5 tuổi được chuẩn bị chu đáo hợp lý trước khi vào trường phổ thông đều có khả năng học tập và thích ứng nhanh với những yêu cầu của lớp 1.

Từ những phân tích lý luận trên, có thể thấy giáo dục chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học là 1 bài toán phức tạp liên quan đến hai giai đoạn từ mẫu giáo lên tiểu học, đặc điểm phát triển thể chất, phát triển trí não và nhận thức của học sinh và sự tác động, ảnh hưởng của giáo viên, phụ huynh và xã hội... Do vậy, việc giúp trẻ chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học là 1 nhiệm vụ quan trọng cần phải được thực hiện từ sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình và trường mầm non – trường tiểu học.

2.3. Một số định hướng giúp trẻ chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1

Để giảm thiểu và tránh những khó khăn nêu trên, giáo viên mầm non và phụ huynh cần phối hợp chặt chẽ để thực hiện theo những gợi ý dưới đây để giúp trẻ chuyển tiếp từ mẫu giáo sang tiểu học 1 cách sẵn sàng và hiệu quả nhất. Trong những năm gần đây, khi điều kiện kinh tế phát triển, sự quan tâm, đầu tư của nhiều bậc phụ huynh chuẩn bị cho trẻ vào lớp 1 lại càng mạnh mẽ hơn, quyết liệt hơn, đó là 1 biểu hiện thực sự đáng mừng. 1 số lưu ý khi chuẩn bị cho trẻ trong giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1 [5], [6].

(1) Đối với phụ huynh

- Không nên cho trẻ vào lớp 1 khi chưa đủ tuổi.

- Không nên dạy trước cho trẻ những bài học trong chương trình, sách giáo khoa lớp 1.

- Cần quan tâm đối chiếu khả năng phát triển của trẻ với yêu cầu của chuẩn độ tuổi.

- Cần chuẩn bị tâm thế cho trẻ vào lớp 1.

- Cần cố gắng mua sắm cho trẻ thật đầy đủ mọi tư trang và dụng cụ học tập (quần áo, giày, mũ, cặp, sách, vở, bảng con, bút chì, bút vẽ, thước kẻ...).

- Cần chuẩn bị thật tốt cho ngày đầu tiên đi học sẽ là 1 kỉ niệm đi suốt cuộc đời,

bởi vậy phải là ngày đẹp đẽ nhất, linh thiêng nhất đối với mỗi học sinh lớp 1.

(2) Về phía giáo viên mầm non

- Giáo viên mầm non và tiểu học cần liên kết và chuẩn bị cho trẻ có tính liên thông. Tổ chức các hoạt động khám phá tìm hiểu về trường tiểu học thông qua các dự án để tạo sự tò mò hứng thú của trẻ.

- Tổ chức các hoạt động rèn luyện nề nếp, tính kỷ luật ở trường tiểu học, hình thành các kĩ năng tự phục vụ cho trẻ, phát triển kỹ năng giao tiếp, gia tăng sự tự tin cho trẻ.

- Tổ chức hội thảo tư vấn, bồi dưỡng cho phụ huynh về phối hợp với trường mầm non thực hiện tốt giai đoạn chuyển tiếp. Tổ chức các hoạt động truyền thông về sự cần thiết của việc chuẩn bị cho trẻ sẵn sàng vào lớp 1, vai trò của cha mẹ trong việc chuẩn bị cho trẻ sẵn sàng vào lớp 1, cũng như nội dung, cách thức cha mẹ chuẩn bị cho trẻ vào lớp 1...

- Đồng thời bồi dưỡng cho giáo viên về cách thức phối hợp với cha mẹ trẻ, hướng dẫn cha mẹ trẻ chuẩn bị cho con vào lớp 1

Như vậy, thực hiện tốt giai đoạn chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1 đòi hỏi không chỉ là trẻ sẵn sàng mà còn cần có trường học sẵn sàng, gia đình sẵn sàng. Môi trường giáo dục "ba sẵn sàng" sẽ giúp trẻ được chuẩn bị đầy đủ các điều kiện về tâm lý, khả năng học tập, sức khỏe, vật chất từ đó, giúp trẻ nhanh chóng thích nghi, hòa nhập tốt và đạt mục tiêu giáo dục trong môi trường mới, làm nền tảng cho sự phát triển nhân cách sau này của mỗi trẻ.

3. KẾT LUẬN

Quan những phân tích trên có thể kết luận rằng, quá trình chuyển tiếp từ mẫu giáo sang lớp 1 là 1 vấn đề lâu dài, là lợi ích lâu dài của trẻ trong suốt quá trình học tập tiếp theo cần được quan tâm từ phía những người tham gia như gia đình, nhà trường và bản thân trẻ. Mỗi chúng ta cần xác định được nhiệm vụ của mình để tham gia 1 cách hợp lý, vừa đủ để trẻ tự tin và sẵn sàng chuyển đổi sang 1 môi trường mới thật nhẹ nhàng và tự tin.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Vũ Khắc Tuân, Chu Thị Ngọc Thịnh (2009), *Giúp bé tự tin vào lớp 1*, NXB Giáo dục Việt Nam.

- [2] Nguyễn Thị Hòa (2018), *Giáo trình Giáo dục học mầm non*, NXB Đại học Sư phạm.
- [3] Đinh Hồng Thái (2015), *Hình thành khả năng đọc viết ban đầu cho trẻ em mầm non*, NXB Đại học Quốc Gia.
- [4] Trần Y Lan (2018), *Chuẩn bị cho trẻ mẫu giáo vào lớp 1*, Tạp chí Giáo dục.
- [5] <https://www.leapfrog.com/en-us/learning-path/articles/first-grade-skills-checklist>
- [6] Nguyễn Ánh Tuyết, Nguyễn Thị Như Mai, Đinh Thị Kim Thoa (2012), *Tâm lý học trẻ em lứa tuổi mầm non* (từ lọt lòng đến 6 tuổi), NXB Đại học Sư phạm.
- [7] Vogler, P., Crivello, G. and Woodhead, M. (2008) *Early childhood transitions research: A review of concepts, theory, and practice*, Working Paper No. 48. The Hague, The Netherlands: Bernard van Leer Foundation.
- [8] Ryoko Kodama & cs (2020) *Transitions from Preschool to Primary School Education in Japan*, Humanities research.
- [9] Carli Allan (2020), *Covid-19: Getting Ready To Start Big School*, Which School ADVISOR <https://whichschooladvisor.com/singapore/guides/covid-19-getting-ready-to-start-big-school>
- [10] 2 tránh 4 nên <https://hoahongnho.com.vn/4-nen-2-tranh-trong-hanh-trang-cho-be-vao-lop-1.aspx>
- [11] Keogh, B. K. (2003). *Temperament in the Classroom: Understanding Individual Differences*. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Publishing Co.
- [12] Inava Viskovic (2018), *Transition processes from kindergarten to primary school*, Croatian Journal of Education Vol.20; Sp.Ed.No.3/2018, pages: 51-75, Original Research Paper. <https://doi.org/10.15516/cje.v20i0.3326>.
- [13] Joanna Tay-Lim and Levan Lim (2019) *Early Years Transitions: Building Bridges for Children*, Printed in Singapore, ISBN: 978-981-14-2860-9.

HELPING CHILDREN TRANSITIONS FROM KINDERGARTEN TO GRADE 1

Luong Thi Dinh
Tay Bac University

Abstract: *Starting primary school is a new and stressful experience for most children. Preparing your child for the transition to First Grade can be advantageous. This article discusses the theoretical basis of the transition period from kindergarten to first grade and analyzes the difficulties children face in this period from research results in the world and experiences in helping children transition from kindergarten to primary school in some countries with advanced education. From there, the article gives some suggestions to help parents and preschool teachers prepare well for their children in the early stages of learning.*

Keywords: *Kindergarten, first grade, transition period, turning point 6 years old.*

Ngày nhận bài: 24/06/2022. Ngày nhận đăng: 22/07/2022
Liên Lạc: Lương Thị Định, e-mail: luongthidinh@utb.edu.vn